

VICTOR JUC: „MASCA ESTE UN ATRIBUT INEVITABIL AL OAMENILOR POLITICI”

Liliana Juc, șef Filiala „Târgoviște”, într-un dialog cu Victor Juc, director al Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Academiei de Științe a Moldovei.

Liliana Juc: Suntem în Săptămâna Științei la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” care se desfășoară cu genericul „Masca sunt EU”. Domnule Victor Juc, există măști și în politică?

Victor Juc: Subiectul privind masca în politică poate fi abordat cel puțin în două sensuri: direct, când oamenii politici îmbracă o mască urmărind fie protecția, fiind și comandanți de oști, fie alte obiective; și indirect, când oamenii politici apelează la anumite trăsături faciale pentru a ascunde gândurile și pentru a-și promova interesele.

În epoca antică și în Evul mediu, oamenii politici, mergând pe câmpul de luptă și devenind ostași, foloseau măștile pentru a-și proteja viața și imaginea. În anul 2020, în condițiile pandemiei, oamenii politici au fost nevoiți să îmbrace măști pentru protecție și pentru a demonstra oamenilor că acestea sunt absolut necesare. Țin să subliniez că au fost nevoiți să recurgă la mască chiar și cei mai intransigenți oameni politici, care nu au acordat atenția cuvenită coronavirusului de tip nou, precum Donald Trump (deja ex-președintele Statelor Unite ale Americii), Jair Bolsonaro (președintele Braziliei) sau Boris Johnson (prim-ministru al Marii Britanii).

Dar de o aplicabilitate mult mai largă a măștii putem vorbi în sensul indirect, când oamenii politici recurg la anumite schimbări ale trăsăturilor, pentru a-și ascunde gândurile și pentru a-și promova interesele. Sigur că aceasta este o meserie foarte veche, oamenii politici au recurs la aceste strategii din cele mai vechi timpuri, însă fenomenul s-a amplificat la sfârșitul anilor '50 ai secolului XX, când oamenii politici au început a folosi pe larg televiziunea, urmărind să capteze cât mai mult electoratul.

Actualmente, practic, identificăm o dedublare a unicului, când mulți oameni politici în viața de zi cu zi exprimă unele trăsături de caracter, unele acțiuni, sunt calmi, liniștiți, dar atunci când văd o cameră de luat vederi, brusc, își schimbă trăsăturile faciale, pentru

a se afla în concordanță cu acele trăsături și caracteristici pe care i le-au creat imagemakerii. Cel mai bun exemplu este Vladimir Jirinovski, om politic din Federația Rusă, care în viața de toate zilele, se spune, este un om simplu, un om care pe alocuri dă dovadă și de timiditate. Însă atunci când se întâlnește cu alegătorii sau când vorbește de la tribună, acesta devine, de fapt, un „animal politic”, dacă e să folosim afirmația lui Aristotel. Am văzut și în Republica Moldova că unii oameni politici, unii oameni din administrația publică au fost supuși intervențiilor imagemakerilor și, practic, au devenit alții.

Prin urmare, masca este un atribut inevitabil al oamenilor politici, indiferent că este aplicată în mod direct sau în mod indirect. Masca întotdeauna ține de anumite interese și pentru ca aceste interese să fie promovate mai bine, se face uz de mască în viața și activitatea politică.

L.J.: Mulțumim tare mult.

V.J.: Și eu vă mulțumesc.

TEXTUL... CA MASCĂ (fragment dintr-o lecție publică)

*Carolina DODU-SAVCA,
dr. conf. univ., decan al Facultății de Litere,
Universitatea Liberă Internațională din Moldova*

Formula de prezentare:

Obiectiv gnoseologic: descoperirea măștii > funcțiile tradiționale ale măștii > ca simbol și ca obiect > semnificațiile măștii;

Obiectiv praxiologic: înțelegerea măștii > unghiul analitic al măștii > perspectiva literară asupra măștii > motivul măștii;

Obiectiv aplicativ-integrativ și creativ: interpretarea măștii > potențialul literar al măștii > vocea și vocile textului > identitatea măștii.

Cuvinte-cheie: masca literară, vocea textului, potențialul măștii, conștiința măștii literare, masca și personajul, identitatea măștii.

Este o provocare acest îndemn de a vorbi despre masca literară. O provocare, această inițiativă de a face o prezentare cu un generic ambițios. *Provocare*, acesta este într-adevăr cuvântul și